

ENNEN

JÄLKEEN

Uusi verhoilu käsityönä

VERHOILUTYÖ VAATII MONIULOTTEISTA HAHMOTTAMISTA JA VAKAATA KÄTTÄ. KÄVIMME SEURAAMASSA KUINKA HOPEASALMEN TELAKAN OSAKAS JA VERHOILIJA SANNA VARTIO LOIHTI TARGAN SISUSTUKSELLE TÄYSIN UUDEN ILMEEN.

Hopeasalmen Telakan ompelimossa Tolkkisissa nauttaa ompelukoneelle ominainen ääni. Länsi-Saksalaista teollisuusosamista edustavan vanhan Adler-merkkisen koneen takana istuu telakan verhoilija Sanna Vartio. Vartiolla on työn alla vuosimallia 1999 olevan Targa 27:n verhoilun uusiminen.

Vartio on uransa aikana uusinnut kymmenien erikokoisten ja -tyyppisten veneiden verhoilut. Veneilybuumi käy kuumana ja ihmiset sijoittavat veneisiinsä enemmän kuin kenties koskaan

aikaisemmin. Tämä näkyy myös uusintaverhoilujen kysynnässä, mikä on kasvanut.

– Verhoilutyöt kannattaa tilata jo syksyllä, koska kankaiden ja mattojen toimitusaika saattaa olla muutamasta päivästä muutamaan viikkoon. Aikataulujen yhteensovittaminen on helpompaa, jos veneeseen on tilattu myös muita telakalla tehtäviä töitä.

MONIULOTTEINEN HAHMOTTAMINEN

Prosessi alkaa asiakkaan yhteydenotolla. Asiakkaan toiveiden mukaan

Verhoilutyöt kannattaa tilata jo syksyllä.

Vartio määrittelee projektin laajuuden ja arvioi työlle hinnan. Kun asiakas on hyväksynyt tarjouksen, hän valitsee Vartion opastuksella mieleisensä kankaan, jonka jälkeen varsinainen työ alkaa.

– Kun veneen sisustasta on purettu kaikki tarvittava pois, mittaan punkkien ja sohvien pohjat mallimuovilla.

Mallimuovilla Vartio määrittelee vaakasuorat ja tasaiset pinnat.

– Veneen runko taittuu kuitenkin moneen suuntaan ja tämä edellyttää kykyä hahmottaa pintoja moniulotteisesti, kertoo Vartio, joka aloitti uran-

sa telakalla kalustepuuseppänä, mutta uudelleen koulutti itsensä verhoilijaksi vuonna 2008.

Vinouksia ja kaarevuuksia arvioitaessa Vartio käyttää apunaan mittanauhaa ja valmiin patjan paksuista vahtomuovipalaa.

TEKOKUITUA SEN OLLA PITÄÄ

Nyt työn alla olevaan Targaan valikoitui Laurizonin harmaaseen taittuva beige kangas. Värikoodilla 786 varustettu Yedi-niminen tekstiili on vahvaa tekoa: sen Martindale-arvo on peräti 84 000.

Martindale-arvo kertoo kankaan hankauskestävyydestä. Mitä korkeampi arvo, sen kestävämpi kangas. Vertauksen vuoksi, esimerkiksi kevyemmät verhoaukkaat ovat yleensä 5 000 Martindalen luokkaa.

Vartio auttaa kankaan valinnassa, mutta lopullisen päätöksen tekee asiakas. Yhtä asiaa Vartio kuitenkin suosittelee vahvasti.

– Keinokuitukangas on veneeseen paras. Luonnonkuidut, kuten puuvilla tai pellava soveltuvat venekäyttöön huonosti niiden herkkyuden takia. Luonnonkuitukankaat ovat lisäksi hankalia pitää puhtaina ja ne kestävät kosteutta heikommin.

Keinokuitukankaat ovat helppoja puhdistaa ja pitää siisteinä. Läikät tulee kuitenkin pyyhkiä kostealla rätillä

mahdollisimman nopeasti. Toki myös synteettisillä materiaaleilla on omat haasteensa.

– Tekokuitukankaiden vesipesua tulee välttää siitä huolimatta, että usein niiden pesuohjeissa kerrotaan sen olevan mahdollista. Myös tekokuitu kutistuu vedellä pestäessä, ja vaikka sitä koittaa venyttää, se menettää helposti alkuperäisen kuosinsa, Vartio sanoo.

Vartio ei koskaan ompele patjojen ja esimerkiksi sohvien suorien selkänöjien päälliskankaita vanhojen mallien mukaan. Kankaat venyvät vuosien saatossa, jonka takia vanhoista malleista leikatut päällysteet istuvat huonosti.

MUUTTUVAT MAKUTOTTUMUKSET

– Targan vanhat tekstiilit olivat perinteisen siniset. Vielä 2000-luvun alussa oli harvinaista, että sisustuksen kankaaksi valittiin jokin muu väri kuin sininen. Tänäpäin ollaan uskaliaampia värien suhteen, ompelin esimerkiksi hiljattain yhteen purkkariin burgundinpunaisen sisustuksen.

Burgundinpunainen kuulostaa äkkiseltään melko rohkealta, mutta Vartion näyttämistä kuvista ilmenee, että sävy sointuu purjeveneeseen mahonkiseen sisustukseen kuin nenä päähän.

– Myös venesisustukseen liittyvät värimieltymykset kulkevat trendeis-

1. Targan alkuperäinen verhoilu oli 20 vuoden jälkeenkin ehjä mutta vanhentunut. Aurinko on haalistanut ohjaimon kuppipenkit eikä sininen väri enää miellyttänyt omistajaa.

2. Veneiden verhoiluissa käytetään nykyisin värejä paljon rohkeammin kuin ennen. Vartio suosittelee mutta tilaaja päättää värin ja materiaalin.

Keinokuitukankaat ovat helppoja puhdistaa ja pitää siisteinä.

sä. Se mikä vielä joitakin vuosia sitten näytti modernilta, näyttää tänään hieman aikansa eläneeltä, Vartio pohtii.

Kun patjat ja selkänöjat on käsitelty, Vartio siirtyy kuskin ja kartturin penkkien sekä kaarevan selkänöjan kimpupuun. Nämä hän kaavoittaa yleensä vanhoja verhoiluja mallina käyttäen. Tekstiilikappaleet ovat näissä pienemmät, joten ne eivät altistu venymiselle. Myös tehokkuusajattelu puoltaa tätä ratkaisua. Esimerkiksi uusien kuppi-istuinten kaavoittaminen alusta saakka on työläs ja pitkä prosessi.

Targassa uusitaan myös lattiamaatot. Nämä Vartio kaavoittaa vanhoista matoista, niitä hieman modifioiden. Yleensä mattomallit tehdään myös mallimuovilla.

SOPIVA KOVUUS

Kun kaavat on tehty, on aika leikata punkkiin, sohviin ja selkänöjiin uudet vahtomuovit.

Yleensä istuimiin tulee kahdeksan senttiä paksut vahtomuovit, selkänöjiin riittää hieman ohuemmat. Punkkien patjat tulee olla vähintään kymmenen senttiä.

– Patjan paksuus päätetään yhdessä asiakkaan kanssa. Targan punkkiin tulee 10 senttistä vahtomuovia, jonka tiheys ilmoitetaan 35 kg/kuutio. Se on hyvä kovuus ja sopii eripainoisille nukkujille.

Lisäksi patjojen päälle voi halutesaan tilata petauspatjat.

– Asiakkaat ostavat mieleisensä pehtarit kaupasta ja minä modifioin niistä sopivan kokoiset. Tämä on nopeampi ja edullisempi menetelmä kuin niiden tekeminen itse alusta loppuun.

3.

4.

5.

KIELI KESKELLÄ SUUTA

Vaahumuovikappaleiden sahaaminen vaatii vakaata kättä.

- Käytän vaahumuovisaha, jolla leikkaan patjat sopivan muotoisiksi. Sahan terä on pitkä ja sitä käytettäessä on pakko keskittyä huolellisesti.

Seuraavaksi Vartio asettaa kankaan leikkauspöydälle. Hän teippaa siihen muutamia pieniä paloja maalarinteippiä, joihin hän piirtää nuolet.

- Nuolet osoittavat missä päin keula on suhteessa tekstiiliin. Kankaiden nu-kalla on suunta, joten kaikki palaset on kohdistettava oikein. Vierekkäiset tyy-nyyt ja patjat voivat näyttää hyvin erilai-silta, jos niiden päälliskankaat on om-meltu eri suuntaisesti.

VETOKETJUMYSTEERI

Nyt Vartio asettaa vaahumuovista lei-katut palaset kankaalle ja piirtää sen kääntöpuolelle niiden ääriviivat lyi-lykynällä. Arvokkaampaa päälliskan-gasta ommellaan yleensä vain patjo-jen ja tynnyjen yläpuolelle ja kapoik-si kutsutuille sivuille. Pohjat päällyste-tään edullisemmalla mustalla pohja-kankaalla.

Vartio tikkaa tottuneella otteella pa-laset toisiinsa vanhalla länsisaksalaisel-la sotaratsullaan. Tässäkin työvaihees-sa on oma järjestyksensä.

- Aloitan ompelemalla pienemmät palat toisiinsa ja yhdistän vasta lopuk-si isommat osat. Tämä helpottaa om-pelukoneella operointia.

3. Vartio tekee pat-jat ja verhoilut ensi-sijaisesti itse mitat-tujen mallimuovien mukaisesti.

4. Veneen rungon ja laitojen muotojen huomioiminen vaatii tarkkoja mittauksia ja moniulotteista hahmottamista.

5. Leikkuumerkinät siirretään mallimu-oveista vaahtomuo-viin, joka sahataan merkintöjen mu-kaan.

6.

ÄLÄ OSTA PUOSKAREILTA, VALITSE AMMATTILIIKE - WWW.HEATER.FI

Olemme erikoistuneet venelämmittimiin ja veneiden tekniikkaan.
Edustamme alan johtavia merkkejä - myymme asennamme ja huollamme.
Älä sorru roinaan vaan hanki kunnon laitteet ammattilaiselta
Laatutuote on pidemmän päälle aina edullisempi.

safire

Miksi valita suomalainen lämmitin?

- Tuet suomalaista työtä ja teollisuutta
- Varaosat ja huolto löytyy kotimaasta
- Tehty pitkäikäiseksi, edullinen elinkaari
- Ei ole polttavia osia kosketeltavissa
- Turvallinen kaksoiseristetty pakokaasukierto
- Helppo ja saa asentaa myös itse
- Eivät lukitu vikatilassa niin, että avaaminen vaatii tietokoneen tai erikoistyökaluja.

Turvallinen pienivirtainen
ja hiljainen avainlipputuote.
Mallistoin suosituin 23DI yllä

wallas®

Perinteikäs Suomalainen
huipputuote, joka on tunnettu
pitkäikäisyydestään

philippi

Laita sähköt kerralla kuntoon - valitse Philippi
Laadukkaat Saksalaiset virranhallintamonitrit
maasähkölaturit ja katkaisinpaneelit

Philippi BTM, yhdistetty
Akku ja tankkimonitori

Philippi ACE akkulaturit
25A - 80A valmistettu Euroopassa
Kytkeytyy BTM akkumonitoriin näyttäen
lataus- ja käyttöjännitetiedot

Planar Binar Teplostar on nyt Autoterm

Autoterm europe

Ostamalla Autoterm lämmittimen, saat edullisen
lämmittimen moneen käyttökohteeseen. Vain Autoterm
lämmittimillä on tyyppihyväksyntä Euroopassa.

Suomen suurin vene- ja mökkilämmittimien ja tarvikkeiden kauppa **WWW.HEATER.FI**

Oy Esco Ab, Vitikka 2, 02630 Espoo P. 010 524 2910 Info@heater.fi

7.

8.

Veneessä leijuu nyt melko varmasti uuden veneen tuoksu.

6. Kuppi-istumien uudet kuosit Vartio kaavoittaa yleensä vanhoja verhoiluja mallina käyttäen. Ennen purkua kannakseen merkitään saumojen paikat.

7. Verhoilujen ompelu aloitetaan liittämällä ensin pienempiä kappaleita toisiinsa.

8. Patjojen alapuolelle ommellaan musta pohjakangas.

9. Harmaa Yedi-kangas on vahvaa tekoa ja miellyttävän tuntuista.

10. Vaalea verhoilu uudistaa Targan sisäilmeen täysin.

11. Tiikkisisustukseen värisävyyttä ja muotoihin sopivat uudet matot kruunaavat uuden ilmeen.

9.

Työ sinetöidään vetoketjulla, jolla vaahtomuovi suljetaan uuden päällisen sisään.

Palataan vielä hetkeksi aiempiin pesuohjeisiin. Herää nimittäin kysymys, mitä varten patjoihin ja tyynyihin ommellaan vetoketjut, jos päälliskankaita ei ole tarkoitus irrottaa pesua varten?

– Vetoketjulla patjan päällisen sulkee nopeasti, toinen vaihtoehto olisi ommella sauma kiinni käsin, joka on tietysti huomattavasti hitaampi, työläämpi ja siksi asiakkaan näkökulmasta hintavampi toimenpide, Vartio valai-

see tuhansia veneilijöitä askarruttaneiden vetoketjujen mysteeriä.

Lopulta kaikki elementit asennetaan paikoilleen. Vanha nuhjaantunut ja haalistunut sininen on korvattu modernilla beigellä, joka kohentaa Targan yleisilmettä huomattavasti. Kysymyksessä voi olla aistiharha, mutta veneessä leijuu nyt melko varmasti uuden veneen tuoksu.

Targan uudet verhoilut valmistuvat viidessä päivässä. Vartion työt telakan ompelimosassa jatkuvat kuitenkin lähes katkeamattomina läpi talven, sillä tilausten jono on pitkä. ▼

10.

11.